BusinessOulun lausunto Eduskunnalle aiheesta: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Teollisuustuki Oy -nimisestä valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä sekä Suomen Teollisuussijoitus Oy -nimisestä valtionyhtiöstä annetun lain muuttamisesta

LAUSUNTO:

Hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi Teollisuustuki Oy -nimisestä valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä sekä Suomen Teollisuussijoitus Oy -nimisestä valtionyhtiöstä annetun lain muuttamisesta voi pitää kokonaisuudessaan kannatettavana esityksenä.

Esityksen tavoitteeksi kerrotaan:

”Järjestelyn avulla Suomen Teollisuussijoitus Oy:lle annettaisiin pääomasijoitusmarkkinan kehittämisen ohella nykyistä vahvemmin talouden kasvuun ja uudistumiseen sekä investointien edistämiseen keskittyvä teollisuuspoliittinen tehtävä, johon sisältyy myös uusien teknologioiden ja puhtaan siirtymän luomiin mahdollisuuksiin liittyvien investointien ja viennin vauhdittaminen. Yhtiö toimisi konsernimuodossa, mikä mahdollistaisi nykyrakennetta tehokkaamman johtamisen ja fokusoinnin strategisesti tärkeille alueille. Tavoitteena on, että yhdessä yksityisen sektorin sijoitusten kanssa innovaatioiden kaupallistaminen, skaalaaminen ja yritysten sekä viennin kasvu vauhdittuvat. Samalla on mahdollista vauhdittaa esimerkiksi teknologioiden ympärille muodostuneita innovaatio- ja yritysekosysteemejä ja toimia osaavana omistajana yhdessä Suomessa toimivan yksityisen osaavan pääoman kanssa.”

Kommentti:

Tavoite on kokonaisuudessaan kannatettava, joka huomio laajasti uusiin teknologioihin ja innovaatioihin sekä kasvuliiketoimintaan liittyviä mahdollisuuksia. On tärkeää kiinnittää erityistä huomiota siihen, että tulevassa toiminnassa pystytään vastaamaan vahvasti uutta innovatiivista kasvuyrittäjyyttä tukeviin toimenpiteisiin myös mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Tulevan ”Suomen Teollisuussijoitus -konsernin” tulisi pystyä vaikuttamaan olemassa oleviin rahoituskapeikkoihin tehokkaasti. Aikaisen vaiheen riskirahoituksessa on todettu selkeästi tarvetta uusille tukeville toimenpiteille ja rahoitusmahdollisuuksille. Roolia tässä olisi tärkeää jopa kasvattaa aikaisempaan TESin toimintaan verrattuna, sillä erityisesti aikaisen vaiheen riskirahoittamiseen tarvitaan julkista rahaa jakamaan yksityisten rahoittajien riskiä. Myös mahdolliset tulevat paikallisesti toimivat/vaikuttavat rahastot tulisi saada selkeästi tulevan toiminnan piiriin.

Esimerkiksi C6-kaupunkien startup -toimintojen tehostamisella voitaisiin vaikuttaa merkittävästi uusien kaupallistettavien innovaatioiden ja nopeaan kasvuun tähtäävien yritysten määrän kasvattamiseen valtakunnallisesti. Tulevan ”Suomen Teollisuussijoitus -konsernin” tulisi mahdollistaa C6-kaupunkien startup -ohjelmakokonaisuuden rakentamisen, joka sisältäisi esihautomo-, hautomo- ja kiihdyttämöohjelmat jokaisen kaupungin vahvuuksiin ja tarpeisiin perustuen, sekä valtakunnallisesti innovaatioita ja skaalautuvaa liiketoimintaa tukevien uusien aikaisen vaiheen pääomarahastojen synnyttämisen. Mallia voitaisiin ottaa soveltuvin osin mm. kokemuksista VIGO -kiihdyttämöistä ja niihin liittyvistä rahoitustyökaluista. Kansallinen koordinointi start up kehittämisessä mahdollistaisi tehokkaan rahankäytön.

Tiivistettynä esityksen tulisi mahdollistaa C6 -kaupunkien startup -ohjelmakokonaisuuden, joka sisältäisi:

- esihautomo-, hautomo- ja kiihdyttämöohjelmat jokaisen kaupungin vahvuuksiin ja tarpeisiin perustuen
- uusien aikaisen vaiheen pääomarahastojen perustamisen, tarvittaessa myös alueellisesti
- ohjelmakokonaisuutta tukevien tilaisuuksiin ja tapahtumiin liittyvän rahoituksen
- kansallinen / kansainvälinen koordinointi hautomo- ja kiihdyttämöohjelmien kesken.

Oulussa 31.10.2024

Juha Ala-Mursula

Johtaja, BusinessOulu -liikelaitos